

Prebivalci KS Urške Zatler so disciplinirano odšli v zaklonišča

VAJA »SAVA 82«

Krajevna skupnost v vojnih razmerah

Sredi novembra je bila v krajevni skupnosti Urške Zatler vaja »Sava 82« v duhu znanega načela »Nič nas ne sme presenetiti«. Priprave so se pričele že v aprilu, ko je bila izvedena vaja »Rašica 82« za vodstvene strukture v krajevni skupnosti. Na podlagi izkušenj s te vaje je bila načrtovana vaja »Sava 82«, ki je zajela usposabljanje vodstev skupnosti stanovalcev (hišni sveti, blokovni odbori SZDL, enote in ekipe CZ skupnosti stanovalcev), štaba in enot CZ v krajevni skupnosti ter prebivalstva.

Že od začetka oktobra so teklo priprave po skupnostih stanovalcev. Vsi krajanji so bili seznanjeni s pomenom in ukrepi za vajo po temi: Delovanje štaba in enot civilne zaščite, drugih dejavnikov SLO in DS ter prebivalstva v vojni, v pogojih zračnih napadov na območju krajevne skupnosti.

Vaja je trajala od petka, 12. novembra od 16.30 ure do 13. novembra do 10. ure. Od petka na soboto

je bila popolna zatemnitev v celotni krajevni skupnosti. Posebne patrulje civilne in narodne zaščite so preverjale izvajanje zatemnitve in opozarjale tiste, ki niso spoštovali odloka in navodil o zatemnitvi. Moramo reči, da so se krajanji držali navodil.

V soboto ob 7.30 po alarmnem znaku so stanovalci pohiteli v zaklonišča. Imeli so do osem minut časa, nakar je sledil »zračni napad«. Stanovalci so disciplinirano in v polnem številu odšli v določena zaklonišča, kjer so bili seznanjeni z navodilom o obnašanju v zakloniščih. V posameznih zakloniščih jih je bilo od 50 do 150.

Zračni napad je trajal 15 minut in je bil imitiran s petardami in dimnimi baklami. Bratovševa ploščad je bila vsa v dimu in eksplozijah, da se ni videlo nekaj metrov pred nosom.

Po vojni predpostavki je bilo porušeni in zažganih pet stanovanjskih objektov, približno 650 prebivalcev je ostalo brez svojih stano-

vani, 135 jih je bilo ranjenih in 20 pogrešanih. Gasilske enote PGD Ježica, Tomačevo in del poklicne gasilske brigade so prišle nemudoma, gasile so požare in reševale prizadete prebivalce iz višjih nadstropij.

V tej vaji se je predvsem izkazalo prebivalstvo, gasilske enote, krajevna organizacija Rdečega križa, komisije pri vojnem svetu KS, kakor tudi posamezne enote civilne in narodne zaščite. Moramo poudariti, da so bile tudi pomanjkljivosti, zlasti v organizaciji vodenja in poveljevanja štaba civilne zaščite in pri organizaciji nudenja prve pomoči ter samopomoči. Pri tem so ugotovili, da ima Bratovševa ploščad več urbanističnih napak, kar otežuje delo gasilcev in drugih reševalcev. Zaradi tega je toliko bolj pomembno dosledno spoštovanje preventivnih ukrepov v stanovanjskih, garažah in drugih prostorih.

DUŠAN REBOLJ

MI IN AVTOMOBILSKA PLOČEVINA

Kako krvav bo letos davek naših cest?

Ali smo se v Sloveniji sprijaznili z več kot 500 mrtvimi in več kot 8000 poškodovanimi v prometnih nesrečah vsako leto? Strahotne številke, s katerimi nam postreže statistika, gredo mimo nas, skoraj brez komentarja. Misel nekoliko zastane le, če se je poškodovalec, ki smo ga poznali.

Brezbriznost, kot bi šlo za izbruh vulkana sredi Pacifika, pa poganja tudi oholo na plin pred prehodi za pešce in vabi v križišča, ko je rumena luč že ugasnila. V SR Sloveniji je največ poškodovanih na 10.000 prebivalcev in to že nekaj let. Poleg različnih subjektivnih vzrokov, ki botrujejo prometnim nesrečam, pa moramo priznati tudi to, da so ceste, ki jih imamo ustrezale prometu pred dvajsetimi leti. V Sloveniji se zgodi največ nesreč v poletnih mesecih, kar je nedvomno posledica močnejšega tranzitnega, zlasti turističnega prometa. Statistični letopis prinaša podatke o petku in soboti kot najkritičnejšema dneva v tednu in sicer med pooldnevom in drugo popoldansko uro ter med četrto in osmo uro popoldan oziroma zvečer. Veliko nesreč zakrivijo tudi tujci, ki se navajani velikih hitrosti na avtocestah svojih dežel, ne znajdejo pa se na ozkih in zavilnih cestah, po katerih bi radi čimhitreje k morju.

Verjetno bi s sodobnimi cestami odpravili ali zmanjšali nekatere vrste prometnih nesreč kot so naleteli vozil v gibanju ali nalet vozila na ustavljeno vozilo na poti ali na razne objekte na cesti. Bilo bi tudi manj povoženih pešcev, ta vrsta nesreč na naših cestah sedaj prednjači.

Postavlja se seveda vprašanje kako do cest? Posojilo za ceste, katerega nam še vedno »odplačujejo«, ni rodilo toliko sadu, kolikor smo se vsi zavzeti trudili in želeli, da bo tako krvav davek na naših cestah zmanjšan. Že pri gradnji novih cest v mestih nihče ne predvideva podhodov za pešce, ki sicer gradnjo podraže, a ohranijo življenja in zdravje. Kot da bi nam bilo vseeno za človeško življenje, ki naj bi bil naš največji zaklad.

Zares čudno je, da nam je za petsto življenj, ki jih sleherno leto vzamejo slovenske ceste, tako prekleto malo mar. Verjetno je krivo temu to, da so nesreče »lepo« razporejene preko celega leta in se ost smrti čuti poredkeje. Tako vsako leto doživljamo narodno katastrofo in vsako šolsko leto prisegamo, da otrok ne sme več priti pod kolesa, a vsako leto se godi enako. Resnica pa je tudi v izreku: kakor živiš tako voziš. Obvarovani s pločevinasto foli-

jo v kletkah izživljamo svojo suvernost, uhajamo družbeni kontroli in si dovoljujemo, da nas vodijo vsa tista zavrtja in zastrta čustva, ki si jih ob prisotnosti v množici ne bi dovolili brez posledic, da bomo spoznani za spreverjene.

Vsa, še tako obsežna in stroga represivna zakonodaja ne uspe zmanjšati števila vinjenih za volanom in invalidnih zaradi prometa. Zdi se, da bo potrebna prevzgoja in to že od malih nog ob sicer malo bolj prožnejšem lovenju razvoja prometa pri gradnji cest, sicer bomo ob letu ugotavljali le isto in se nam bo zdelo, da smo kot pešci ali vozniki le igralci v neki fatalistični drami, kjer je že vse določeno in se ne da prav nič spremeniti.

Poleg prevzgoje in vzgoje pa bo morda v prihodnosti vplivalo tudi to, da bomo morali najti rešitev glede sodobnejših načinov prevoza, kajti osebni avto verjetno ne bo mogel biti sredstvo javnega prevoza v 21. stoletju. Poleg pomanjkanja nafte in njenih derivatov, ki pač z leti usihajo, bo potrebno tudi zaradi bolj racionalnega izkoristka prostora in ekoloških problemov najti ustreznejšo alternativo, ki bo verjetno varnejša. Za zdajšnje pločevinaste škatle, pardon avtomobile, potrebujemo na primer 216 ha voznih površin za 30.000 avtomobilov računajoč seveda, da je med njimi potrebna varnostna razdalja.

Toda ali ima sploh kakšna oblika javnega prevoza bodočnost pri današnji miselnosti o prijetni izoliranosti v avtu in »ljubki« družbeni segregaciji na voznike ali bolje rečeno lastnike in nelastnike teh statusnih simbolov? Če globlje premislimo je davek (v krvi seveda!) nekakšno nujno zlo, ki ga plačujemo za to, da se umaknemo drugim, da pokažemo koliko imamo in kako nesposobni smo navezati kakšne globlje stike, ker smo zboleli od tega, da nekaj imamo in ne, da bi nekaj bili kot bi rekel E. Fromm.

Naša zaščita, naša družbena samozaščita se mora začeti tudi na naših cestah kajti v miru predstavljajo naše ceste največjo klavnico in prav tu se pričnajo in končujejo drame, katere bi bilo mogoče preprečiti, če bi delovali prej, že veliko prej... Poleg tega, da ceste trgajo cvet naroda, ljudi ponavadi na višku delovnih in ustvarjalnih moči, pa osem ali devet tisoč poškodovanih pomeni nič koliko izgubljenih delovnih dni in ur, da o stroških niti ne govorimo. Zato nesreče niso le gradivo za čustveno in prizadeto analizo človečnosti, ampak tudi za gospodarstvo neke dežele.

BORUT POGAČNIK

V MESECU BOJA PROTI ALKOHOLIZMU

Volja, abstinenca, zdravje

Približujemo se koncu leta – to je tudi običajni čas za letne bilance, za obračun doseženih uspehov ali neuspehov. V mesecu novembru – mesecu boja proti alkoholizmu – pa je ocenjevanje dosežkov na tem področju še posebej pomembno.

Tudi bežigraske občine to družbeno zlo ne prizanaša. Na Centru za socialno delo so v zadnjem poročilu zabeležili, da je bilo na začetku letošnjega leta registriranih kar 433 alkoholikov oz. oseb, ki jih obravnavajo zaradi prekomernega pitja, iz teh družin izhaja nad 390 mladoletnih otrok.

Pod okriljem Centra za socialno delo na področju občine Bežigrad uspešno delajo štirje Klubi zdravljenih alkoholikov. Najmočnejši po številu članov je KZA »Bežigrad« z 31 člani, sledijo mu KZA »Črnuče -Posavje« z 22 člani, KZA »A. T. Linhart« z 20 člani in KZA »B. Kidrič« s 15 člani. Poleg teh klubov obstoja še »posebna skupina« namenjena recidivistom oz. članom, ki ponovno zapadejo pitju. Pet terapevtov: psiholog in štirje socialni delavci – pri »posebni skupini« pa sodeluje tudi zdravnik – to je ves strokovni kader za 88 članov kluba in za njihove svojce, ki aktivno sodelujejo v procesu rehabilitacije.

Danes je delo že utečeno, začetne težave pa so bile nezavidljive. Z ustanovitvijo prvega Kluba zdravljenih alkoholikov 22. decembra 1971. so začeli orati ledino tudi terapevti sami pri sebi. Ob nenehnem strokovnem usposabljanju so prišli do prepričanja, da edino sistem kompleksnega zdravljenja alkoholikov in njihovih družin, ter celotnega

okolja v katerem ti ljudje živijo, daje garancijo za uspešno zdravljenje. Zato je bil njihov osnovni program dela: vsakemu zdravljencu po hospitalizaciji oživeti predvsem njegovo osebnost, z delovno rehabilitacijo pa mu pomagati, da se ponovno in čimprej vključi v normalno življenje. Za normalno življenje zdravljenca pa je osnovni pogoj: popolna abstinenca. Začetek tega, lahko bi rekli preporoda, res ni lahak, vendar polovica omenjenih aktivnih članov, ki že abstiniro od 3 do 11 let je dokaz, da je tovrstna rehabilitacija izvedljiva. Potrebna je le močna volja in popolnoma normalno življenje, vključitev v razne družbene organizacije v okolju v katerem rehabilitiranec živi in dela, seveda pa ob tem ne

sme opustiti sestankov svojega matičnega kluba. Delovna rehabilitacija celo zahteva od zdravljenca, da si ponovno pridobi svoje delovne navade, delovno disciplino ter da začne čimprej svoje delo opravljati kvalitetno in z vso odgovornostjo.

Ob strokovnem delu terapevtov iz Centra za socialno delo pa morajo biti osnovni nosilci boja proti alkoholizmu tudi organizacije združenega dela in družbenopolitične organizacije. Le v tako organiziranem skupnem boju bodo večji uspehi tudi v delovnih organizacijah, zmanjšana bo socialna ogroženost in kar je najbolj pomembno: otroci bodo rastle v zdravnih in srečnih družinah.

IVANKA POLANEC

GEOLOŠKI ZAVOD

Obisk iz Beograda

V prvi polovici novembra so Geološki zavod Ljubljana obiskali predstavniki zveznega geološkega zavoda iz Beograda. V daljšem strokovnem pogovoru so predstavniki obeh zavodov ugotovili identične poglede na vlogo in funkcijo zveznega geološkega zavoda kot koordinatorja akcij na področju geoloških raziskav med geološkimi zavodi vseh republik in pokrajin. Predlagali so poenoten akcijski program za leto 1983 s prioritarnimi nalagami za raziskave mineralnih, zlasti energetskih surovin. Predstavniki obeh zavodov so ugotovili potrebo po jugoslovanskem zakonu o geologiji, ki naj dokončno reši problem razdrobljenosti, poenoti metodologijo raziskav, zagotovi najbolj racionalno uporabo sredstev za raziskave mineralnih surovin doma in v deželah v razvoju. Predstavniki Geološkega zavoda Ljubljana in zveznega geološkega zavoda je sprejel tudi predsednik skupščine občine Ljubljana Bežigrad Emil Suštar, ki je podprl iniciativo in prizadevanje obeh zavodov.

H. Š.

Pripadniki civilne zaščite so v parku postavili šotore.

Foto: D. R.

VABIJO SLIKARJE

Razstava ob dnevu JLA

Ob praznovanju dneva JLA bo zveza rezervnih vojaških starešin priredila vrsto praznov. Osrednja občinska proslava bo 20. decembra na Gospodarskem razstavišču v dvorani B. Med drugim bodo podeljena državna odlikovanja, plakete in zlate značke ZRS Jugoslavije. Tudi v krajevnih skupnostih bodo proslave s podelitvijo pismenih priznanj ZRVS in spominskih značk s priznanjem ob 30. letnici ustanovitve ZRVS.

Informativno propagandna komisija občinske ZRVS bi želela v tednu praznovanj ob dnevu JLA pripraviti v avli družbenega centra Bežigrad razstavo slik slikarjev-amaterjev iz vrst ZRVS.

Naprašamo vse tiste rezervne vojaške starešine, ki se amatersko ukvarjajo s to dejavnostjo, da svoje sodelovanje sporočijo občinski konferenci ZRVS na telefon 311-745 najkasneje do 15. decembra.